

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๑๒/๒๕๖๗

วันที่ ๓ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { ศาลอุทธรณ์ภาค ๒

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ส่งคำโต้แย้งและคำโต้แย้งเพิ่มเติมของนายวิชา เบ้าพิมพา จำเลยที่ ๑ และนางสาวอนา วงศ์สิงห์ จำเลยที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ ๑๕๗๑/๒๕๖๖ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสองและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

นายฉัตรชัย เพ็ชรตระกูล เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องนายวิชา เบ้าพิมพา จำเลยที่ ๑ และนางสาวอนา วงศ์สิงห์ จำเลยที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแขวงพัทยา ความผิดฐานร่วมกันออกเช็คโดยมีเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค กรณีจำเลยทั้งสองออกเช็คเพื่อชำระหนี้ตามสัญญารับสภาพหนี้ให้แก่โจทก์ เมื่อเช็คถึงกำหนดเรียกเก็บเงิน ธนาคารเจ้าของเช็คปฏิเสธการจ่ายเงิน ศาลแขวงพัทยาพิพากษาให้จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๑ ลงโทษจำคุกจำเลยทั้งสองคนละ ๓ ปี จำเลยทั้งสองอุทธรณ์

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ภาค ๒ จำเลยทั้งสองโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ ทั้งฉบับ โดยเฉพาะบทบัญญัติในมาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ กำหนดโทษอาญาแก่ผู้ออกเช็คในความผิดซึ่งไม่ใช่ความผิดร้ายแรง เป็นความผิดเล็กน้อยและยอมความได้อีกทั้งยังมีลักษณะเป็นความผิดทางแพ่งซึ่งมีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนว่าด้วยตัวเงินใช้บังคับอยู่แล้ว โดยเจ้าหน้าที่มักใช้โทษทางอาญาดังกล่าวเป็นเครื่องมือบีบบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้ ช่มชู้ดำเนินคดีอาญากับผู้ออกเช็ค ทำให้ผู้ออกเช็คต้องตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา ถูกควบคุมตัว

หรือซึ่ง ตลอดจนถูกลงโทษปรับหรือจำคุก กลายเป็นผู้มีประวัติอาชญากรติดตัวเพียงเพราะเหตุ
ไม่สามารถชำระหนี้ได้เท่านั้น ไม่สอดคล้องกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๑๙๔๘
ข้อ ๑๑ (๒) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๑๑ ทั้งยังทำให้
เกิดต้นทุนแก่ภาครัฐที่ต้องใช้เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญามาเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้
ทางแพ่งให้แก่เอกชนเพียงบางราย เป็นการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล
ขัดต่อหลักนิติธรรม เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ กระทบต่อศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ของบุคคล ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และบทบัญญัติดังกล่าว
จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลระหว่างผู้ใช้เช็คกับผู้ใช้ตัวเงินประเภทอื่นอย่างไม่เท่าเทียมกัน เนื่องจาก
มีเพียงเช็คเท่านั้นที่มีโทษทางอาญา ขัดต่อหลักความเสมอภาค ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗
วรรคหนึ่ง อีกทั้งการกำหนดองค์ประกอบความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าวทำให้ผู้ออกเช็คที่ไม่มีเจตนา
ทุจริต ไม่มีเจตนาที่จะฉ้อฉลหรือต้องการใช้เช็คเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดยไม่ชอบ แต่ไม่
สามารถหาเงินมาชำระหนี้ได้ทันตกอยู่ในข่ายต้องรับผิดชอบทางอาญา เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
ดังกล่าวไม่ได้กำหนดว่าการไม่มีเงินชำระหนี้เป็นเพราะเหตุใด ทำให้เกิดปัญหาลงโทษผู้กระทำที่ไม่ได้
มีเจตนาทุจริต ขัดต่อหลักการลงโทษทางอาญา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง
นอกจากนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นกฎหมาย
ที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากการประกอบธุรกิจและรูปแบบ
การชำระหนี้มีการเปลี่ยนแปลงไป สามารถนำมาตรการอื่นมาใช้แทนซึ่งจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้
อย่างแท้จริงและลูกหนี้ไม่ต้องรับโทษทางอาญา จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง
และวรรคสาม จำเลยทั้งสองขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ
เพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ เห็นว่า จำเลยทั้งสองโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจาก
การใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ ทั้งฉบับ โดยเฉพาะบทบัญญัติในมาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง
และวรรคสาม ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค ๒ จะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี และยังไม่
มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ
เพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง
แต่ส่วนที่โต้แย้งว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่ นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญ

มาตรา ๗๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ที่กำหนดแนวทางในการตรากฎหมาย เพื่อให้รัฐพึงมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น โดยกำหนดกรอบแนวทางทั้งในแง่เนื้อหาและกระบวนการจัดทำกฎหมาย รวมทั้งการดำเนินการภายหลังจากที่กฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อให้รัฐตรากฎหมายที่มีผลเป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนโดยไม่เหมาะสม มิใช่เป็นบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลโดยตรง จึงไม่มีกรณีที่พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับพิจารณาเฉพาะประเด็นที่ขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ วรรคสอง เฉพาะในส่วนโทษทางอาญา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เท่านั้น

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๒๗ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๒๙ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ฯลฯ

ฯลฯ

๒. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๔ ผู้ใดออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายโดยมีลักษณะหรือมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คนั้น

(๒) ในขณะที่ออกเช็คนั้นไม่มีเงินอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้

(๓) ให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้ในขณะที่ออกเช็คนั้น

(๔) ถอนเงินทั้งหมดหรือแต่บางส่วนออกจากบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินตามเช็คจนจำนวนเงินเหลือไม่เพียงพอที่จะใช้เงินตามเช็คนั้นได้

(๕) ห้ามธนาคารมิให้ใช้เงินตามเช็คนั้นโดยเจตนาทุจริต

เมื่อได้มีการยื่นเช็คเพื่อให้ใช้เงินโดยชอบด้วยกฎหมาย ถ้าธนาคารปฏิเสธไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น ผู้ออกเช็คมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ วรรคสอง เฉพาะในส่วนโทษทางอาญา ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย แต่ไม่อาจใช้เงินตามเช็คนั้นได้ ให้มีโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ เป็นบทที่กำหนดโทษทางอาญาในความผิดซึ่งมิได้เป็นความผิดร้ายแรงและเป็นความผิดอันยอมความได้ อีกทั้งลักษณะของการกระทำในเรื่องดังกล่าวซึ่งมิได้เป็นการฉ้อโกงก็เป็นความผิดทางแพ่งโดยแท้ ซึ่งมีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่ว่าด้วยตัวเงินหรือบทกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องใช้บังคับอยู่แล้ว นอกจากนั้น บทบัญญัติมาตรา ๔ วรรคสอง เฉพาะในส่วนโทษทางอาญาที่กำหนดให้มีโทษจำคุกด้วยนั้นยังไม่สอดคล้องกับพันธกรณีตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๑๑ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย โดยข้อ ๑๑ ของกติกาดังกล่าว กำหนดว่า บุคคลจะถูกจำคุกเพียงเพราะเหตุว่าไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ และข้อ ๔ วรรคสอง กำหนดว่า ให้พันธกรณีตามข้อ ๑๑ เป็นสิทธิเสรีภาพเด็ดขาดที่รัฐไม่อาจละเมิดได้ กรณีจึงเห็นได้ว่า แม้ว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ จะเป็นบทบัญญัติเพื่อเป็นหลักประกันความน่าเชื่อถือของเช็ค และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการชำระหนี้ของเอกชน แต่บทบัญญัติมาตรา ๔ วรรคสองดังกล่าว ซึ่งบัญญัติให้ผู้ออกเช็คมีความผิดและต้องระวางโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ หากปรากฏว่าผู้ออกเช็คมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) เจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คนั้น (๒) ในขณะที่ออกเช็คนั้นไม่มีเงินอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้ (๓) ให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้ในขณะที่ออกเช็คนั้น (๔) ถอนเงินทั้งหมดหรือแต่บางส่วนออกจาก

บัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินตามเช็คจนจำนวนเงินเหลือไม่เพียงพอที่จะใช้เงินตามเช็คนั้นได้ (๕) ห้ามธนาคารมิให้ใช้เงินตามเช็คนั้นโดยเจตนาทุจริต บทบัญญัติดังกล่าวซึ่งมีการกำหนดโทษจำคุกไว้ด้วยถือเป็น การกำหนดลักษณะความผิดและบทลงโทษทางอาญาที่นำมาใช้บังคับในเรื่องการใช้เช็คซึ่งเป็นเรื่อง ทางแพ่งโดยแท้ อันมีผลให้เจ้าหน้าที่สามารถฟ้องลูกหนี้เป็นคดีอาญาซึ่งมีโทษถึงจำคุกเพื่อบีบบังคับให้ ชำระหนี้แก่ตนได้ ส่งผลกระทบต่อผู้ออกเช็คโดยทั่วไปที่อาจถูกฟ้องให้รับผิดทางอาญาได้แม้ไม่มีเจตนา ทุจริตด้วย และการกระทำความผิดในกรณีดังกล่าวถือเป็นความผิดที่สามารถยอมความได้ หากผู้กระทำ ความผิดได้มีการใช้เงินตามเช็คให้แก่ผู้ทรงเช็คหรือธนาคารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ บอกล่าว่าการปฏิเสธไม่ใช้เงินตามเช็ค หรือหนี้ได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ถือว่า คดีเลิกกันตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ นอกจากนั้น ยังมีมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกหลายมาตรการที่จะนำมาใช้ได้ เช่น มาตรการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวเงิน มาตรการตามประมวลกฎหมาย อาญาในความผิดฐานฉ้อโกง หรือมาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์ที่จะให้มี การคัดกรองและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของบุคคล หรือมีกลไกในการป้องกันการส่งจ่ายเช็คโดยไม่มีเงิน โดยการปิดบัญชีเงินฝากที่จะสร้างความน่าเชื่อถือของเช็คให้แก่ภาคเอกชนและผู้ทำธุรกิจได้ การนำ บทลงโทษจำคุกซึ่งเป็นโทษทางอาญามาใช้ตามมาตรา ๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด อันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงเกินสมควรแก่เหตุ และไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ ที่บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับประเทศไทยมีพันธกรณีตามกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๑๑ ที่กำหนดว่าบุคคลจะถูกจำคุก เพียงเพราะเหตุไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาไม่ได้ และข้อ ๔ วรรคสอง การเลี้ยงพันธกรณี ตามข้อ ๑๑ ไม่อาจทำได้ภายใต้บทบัญญัติของข้อนี้ กรณีจึงเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด อันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ วรรคสอง เฉพาะในส่วนโทษทางอาญาที่บัญญัติว่า “หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ” นั้น เป็นบทกฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชน เกินสมควรแก่เหตุ ไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ไม่สอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วย สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๑๑ และข้อ ๔ วรรคสอง ซึ่งประเทศไทยมีพันธกรณีตามกติกา ดังกล่าว และขัดต่อหลักนิติธรรม จึงเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

ส่วนประเด็นที่จำเลยทั้งสองโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ที่กำหนดโทษอาญาแก่ผู้ออกเช็คให้ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกิน หนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ เป็นบทบัญญัติที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลระหว่าง ผู้ใช้เช็คกับผู้ใช้ตัวเงินประเภทอื่นอย่างไม่เท่าเทียมกัน ไม่เป็นไปตามหลักความเสมอภาค และหลักการ

ลงโทษอาญา จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง นั้น เห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวใช้บังคับแก่ผู้ออกเช็คซึ่งมีการกระทำตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๔ โดยเสมอภาคกัน แม้อาจมีมาตรการในการลงโทษต่างจากผู้ใช้ตัวเงินประเภทอื่น ก็เป็น การปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญต่างกันให้แตกต่างกันไปตามลักษณะและพฤติการณ์ซึ่งเป็นไปตาม หลักความเสมอภาค ไม่ขัดต่อหลักการลงโทษทางอาญา จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจาก การใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ วรรคสอง เฉพาะในส่วนโทษทางอาญาที่บัญญัติว่า “หรือจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ” ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แต่ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ